

Stopem napříč válcícím Súdánem MEZI ŘEKOU A POUŠTÍ

Díl sedmý a poslední

ONDŘEJ HAVELKA

Ve vlaku, ve kterém Míša a Ondra prchali před zájmem náborářů Talibánu, dostali dva metry čtvereční mezi záchodem a místem pro posádku. V přeplněném vlaku přesto panovala přátelská atmosféra, ve které dorazili do Wádí Halfy. Cesta pokračuje do Egypta, kde na Míšu a Ondru čekají nová dobrodružství.

Večer přijíždíme do většího města. Vlak tady bude stát dvě hodiny, takže se můžeme jít projít do centra. Ahle Laot trvá na tom, že půjde raději s námi, protože se prý nacházíme v oblasti, kde má své buňky al-Káida. Nemáme nic proti a jdeme společně s Ahle Laotem na procházku městem. Procházka městem je příjemná. Je to zvláštní, ale v Súdánu je mi prostě dobře. Přes všechna varování lidí, a to dokonce i místních, nemám přímý pocit nebezpečí, na který jsme si v Africe už více méně zvykli. Možná, že je to tady o to zákeřnější. Nevím. Každopádně si vychutnávám každý krok v tomto

izolovaném městě uprostřed pouště, které bylo v minulosti součástí velkolepého starověkého Egypta, respektive samostatného království Kuš. Černá země – Kemet – sahala až sem do dnešního Súdánu.

Vlak poprvé hlasitě zahoukal. Ahle Laot vysvětluje, že vlak zahouká celkem třikrát, vždy asi po deseti minutách. Potom odjede. Znamení je dostatečně hlasité, aby ho bylo slyšet v celém městě. Lidé se pomalu vrátí do svých vagónů a budeme pokračovat v cestě.

ŘEKA ŽIVOTA

Noc je horká, tichá a plná hvězd. Působí to, jako bychom vlakem projížděli přímo mléčnou dráhou. Široko daleko není žádné světlo, které by narušovalo záři noční oblohy. Otevíráme brány Nubie. První ranní paprsky slunce nám odkrývají krásnou podívanou. Dráha tady vede přímo podél Nilu.

Z jednoho okénka je vidět pouze písek, zatímco z protějšího okénka pozorujeme mohutnou řeku lemovanou hustým lesem palm, vysokých travin, divoké cukrové třtiny a neprostupných sítí. Občas je vidět loďka s několika lidmi v bílých hábitech. Projíždíme několik vesnic a nevelkých měst. Dráha

vede přímo mezi domy, respektive domorodci si postavili své hliněné domy rovnou vedle kolejí. Z pomalu jedoucího vlaku můžeme sledovat, jak si děti na dvorcích hrají, jak ženy připravují ve stínu oběd, jak muži diskutují před mešitou...

Opoledne projíždíme velmi zvláštním krajem. Na písčité rovině, ze které se na obzoru zvedá skalisté pohoří, leží obrovské černé balvany, poskládané na sobě někdy tak zvláštně jako severoevropské keltské dolmeny. Je to fascinující dílo přírody, nebo dílo lidské kultury, která tady byla ještě před starověkou egyptskou civilizací?

V podvečer opět stavíme v poušti k příjemnému odpočinku při vodní dýmce a kávě. Už jen několik hodin jízdy nás dělí od egyptské hranice. Poušť překryl závoj noci a na nebi se opět ukázala mléčná dráha ve své plné kráse. Jedeme noční Núbii podél mohutného Nilu a ve vlaku začíná být rušnější. Lidé už cítí, že za nedlouho dorazíme do Wádí Halfy. Do cíle přijíždíme ve čtyři hodiny ráno. Stovky lidí opouštějí vlak

Foto: Ondřej Havelka, Pierre-Yves Babelon, Parryk Kosmide - Adobe stock

a mizí ve tmě. Ahle Laot nás důrazně varuje, abychom za tmy nikam nechodili. Můžeme spolu s posádkou přenocovat ve vlaku a ráno bezpečně pokračovat k trajektu do Egypta. Dávame na jeho doporučení a zůstáváme až do východu slunce.

CESTA KONČÍ, CESTA ZAČÍNÁ

Kolem půl sedmé ráno se loučíme s Ahle Laotem. Udělal toho pro nás nezištně tolik, že je to k nevíře. A to všechno jen proto, že to někomu slíbil stiskem ruky. Velká inspirace. V poušti nedaleko nádraží je malíčka kavárna přímo na písku. Vlastně jsou to jen tři větší koberece, které pan Ramada rozhodil na zem. Na jednom z nich připravuje malé konvičky kávy, zatímco ostatní dva slouží pro hosty. Sedáme si na koberec. Dostáváme dvě kávy, vodní dýmku a k tomu ještě sladkou koblihu. To vše Ramada doprovází krásným nubijským úsměvem. Je horké ráno, teplota už teď bude nad třicítkou.

Vedle nás usedá súdánská rodina. Zahalená žena si sundává šátek a dokonce nemá ani dlouhý rukáv, jako by tady už vanul svobodnější vítr z Egypta.

Hraniční kontrola je tady pouze súdánská, ta egyptská je až v Asuanu, tedy v cíli naší další celodenní plavby. Súdánští nás

vychutnávají. Dlouhé kontroly, výslechy, několikrát vybalování batohů, dotěrné otázky. To vše několikrát dokola. Na konci všeho je výstupní razítko v pase a my konečně nastupujeme na loď, která se plaví po Nilu na sever do Asuanu v Egyptě. Po roce opouštíme černou Afriku.

VODA jako nedostatková surovina

Ačkoliv je voda nejrozšířenější látkou na Zemi, existují místa, kde jí je nedostatek. A bohužel, takových míst je stále více. Podle Světové zdravotnické organizace nemá přístup k nezávadné pitné vodě více než miliarda lidí na planetě. Udává se, že dokonce polovina lidstva pociťuje nedostatek vody alespoň jeden měsíc v roce.

2019, 2014 a 2015. Suší a teplejší roky by nás měly čekat i v následujících letech. Ale kdo ví.

Tento článek byl psán v období poměrně vydatných dešťů (3. února 2020), které zasáhly téměř celé naše území. A přesto se v ten den vyskytovalo tzv. půdní sucho na více než 10 % ČR! Pokud by vás tato problematika více zajímala, doporučuji sledovat stránky Českého hydrometeorologického ústavu, konkrétně monitoring sucha: <http://portal.chmi.cz/aktualnisiuace/sucho>.

A proto važme si vody, neplytvějme, naopak šetřme každou kapku! Nikdy nevíme, kdy ji budeme potřebovat.

DOMINIK RUBÁŠ

Budme vědci, že obyvatel naší vlasti se to netýká. Zatím. Největší nedostatek vody má mnoho afrických zemí. Lidé, včetně malých dětí, zde v některých oblastech musejí chodit pro vodu daleké kilometry. Voda však dochází i mimo Afriku. S jejími nedostatky se potýkají např. v Austrálii, Střední Asii či na Blízkém východě.

Ovšem se suchem se v poslední době čím dál častěji setkáváme i v České republice.

Fakta hovoří jasně: Podprůměrné srážky v posledních letech způsobily, že na našem území od roku 2015 trvá tzv. hydrologické sucho. Navíc byly předešlé roky 2018 a 2019 nejteplejší v historii celorepublikového měření (tedy od roku 1961). V pražském Klementinu, kde se měří teplota vzduchu nepřetržitě od roku 1775, byly nejteplejší roky v historii měření 2018,

Foto: ps-ixel - Adobe stock